

“ Будіть віру в прийдешнє, в Українську Самостійну Державу, в якій не буде місця ні для визиску людини людиною, ні для національного гноблення, ні для затиску вільної думки, в якій український нарід буде свобідним господарем на своїй землі і по своїй волі. ”

до 130-ї річниці від дня народження визначного політичного і державного діяча, Голови ОУН, полковника Андрія Атанасовича Мельника

А. Мельник. 1910 р.

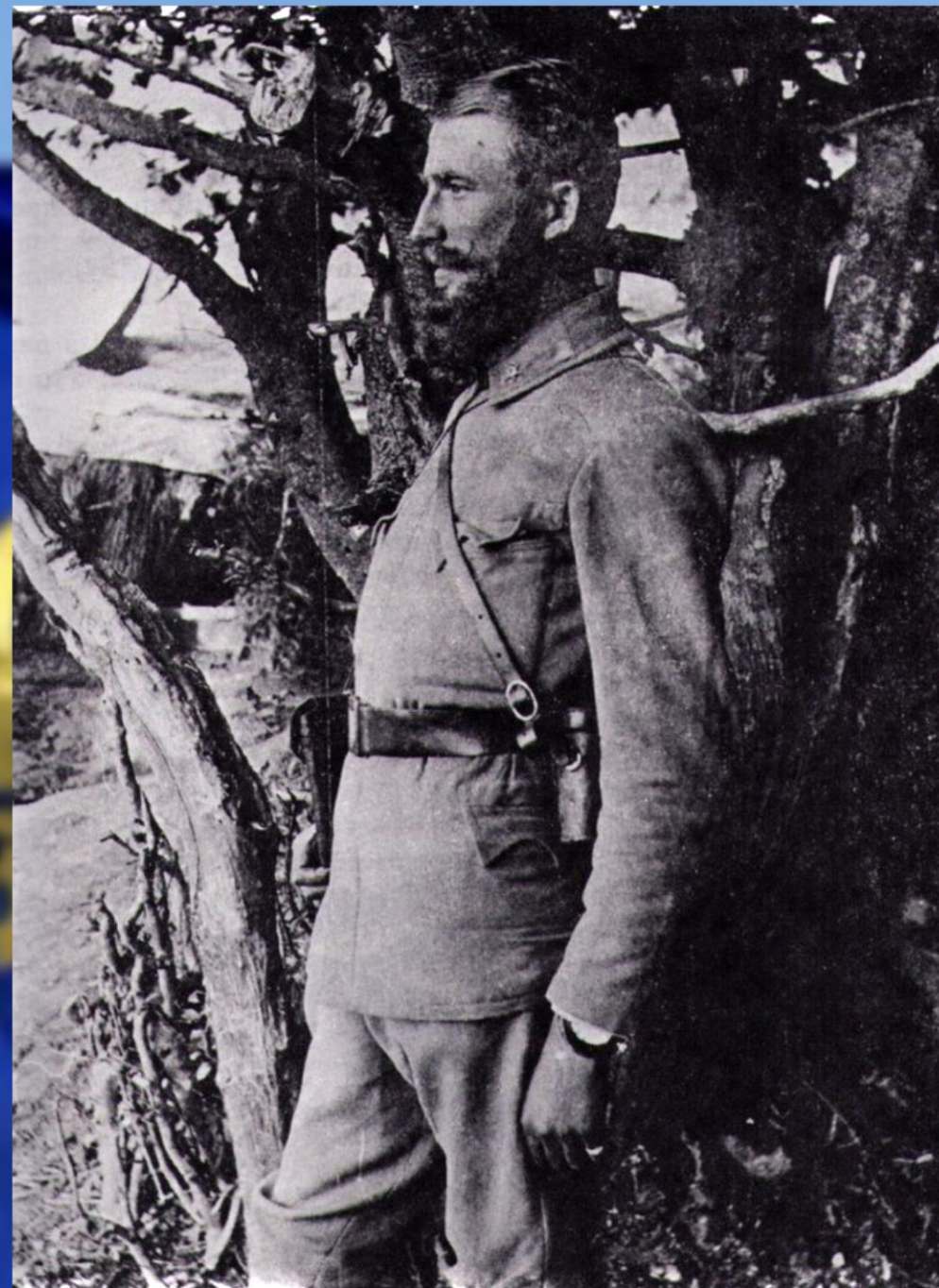
Однією з визначних постатей, що складають цілу плеяду поборників української суверенної, соборної української державності, є Андрій Мельник.

Він народився 12 грудня 1890 року в с. Воля Якубова Дрогобицького повіту на Львівщині в селянській родині. Навчався у місцевій гімназії та гімназії в Стрию, яку закінчив у 1910 році.

У 1912-1914 рр. – А. Мельник – студент вищого політехнічного навчального закладу Відня, але через початок Першої світової війни навчання довелося перервати. Диплом інженера-лісівника отримав лише 1922 року.

Під час війни, на яку Андрій Мельник пішов добровольцем, командував сотнею Легіону Українських січових стрільців. Про героїзм сотника серед стрільцтва ходили легенди. Його сотня виявила героїзм у боях на горі Маківці, під Заваловом і над Стрипою.

У 1916 році в боях за м. Бережани А. Мельник потрапив у російський полон, був відправлений у табір для військовополонених у с. Дубовці поблизу Царицина, де його звела доля з Є. Коновальцем.

На початку січня 1917 р. А. Мельник з групою українських старшин, серед яких був і Є. Коновалець, втікають з полону та включаються у боротьбу за українську державу.

У січні 1918 р. бере участь у створенні формацій Січових стрільців, починаючи з Галицько-Буковинського куреня.

Знак члена
Стрілецької Ради,
що належав
А. Мельнику. 1918 р.

Меморіальна дошка Є.
Коновальцю та А. Мельнику
в Києві

У «послужному списку» тих років у А. Мельника немає «політичних посад», лише – військові: заступник командира Осадного Корпусу Січових Стрільців, виконувач обов'язків командира корпусу УСС, начальник штабу Окремого Загону Січових Стрільців, начальник Штабу Дієвої Армії УНР, помічник коменданта групи Січових Стрільців. У грудні 1918 р. Андрію Мельнику було присвоєно військове звання отаман Армії Української Народної Республіки.

Наприкінці 1919 року був інтернований польськими військовими властями у Рівному, а після звільнення з польського полону призначений інспектором військових місій УНР у Празі (1920-1921).

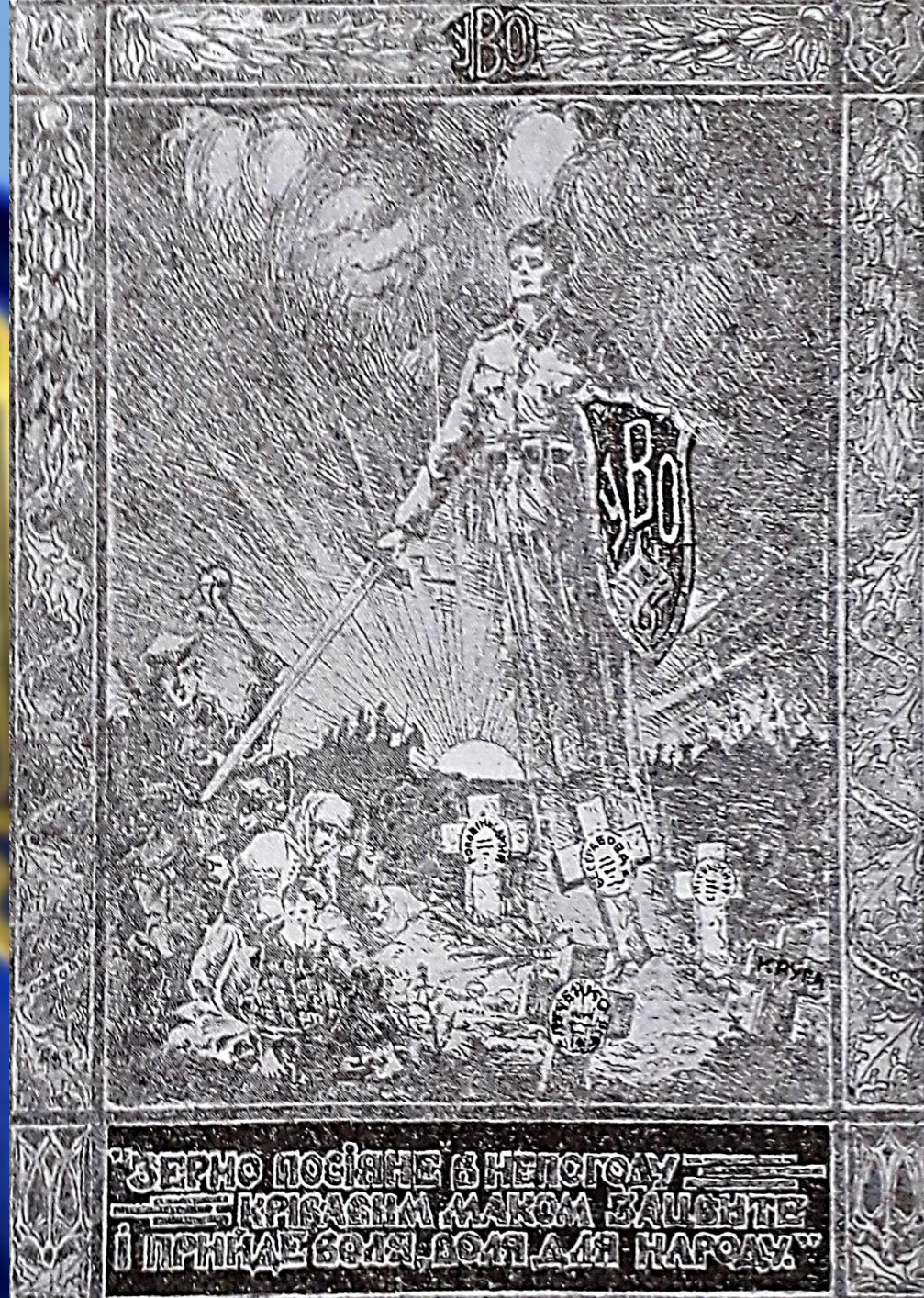
А. Мельник. 1919 рік

А. Мельник та Є. Коновалець.
Околиці Відня, 1921 рік

З 1922 р. розпочалася нова доба у визвольній боротьбі та діяльності А. Мельника. Повернувшись до Галичини, він став співзасновником Української військової організації (УВО). Очолив організацію Євген Коновалець, Андрій Мельник став її крайовим командантом.

Поштівка. 1920-ті рр.

Після звільнення з польської в'язниці

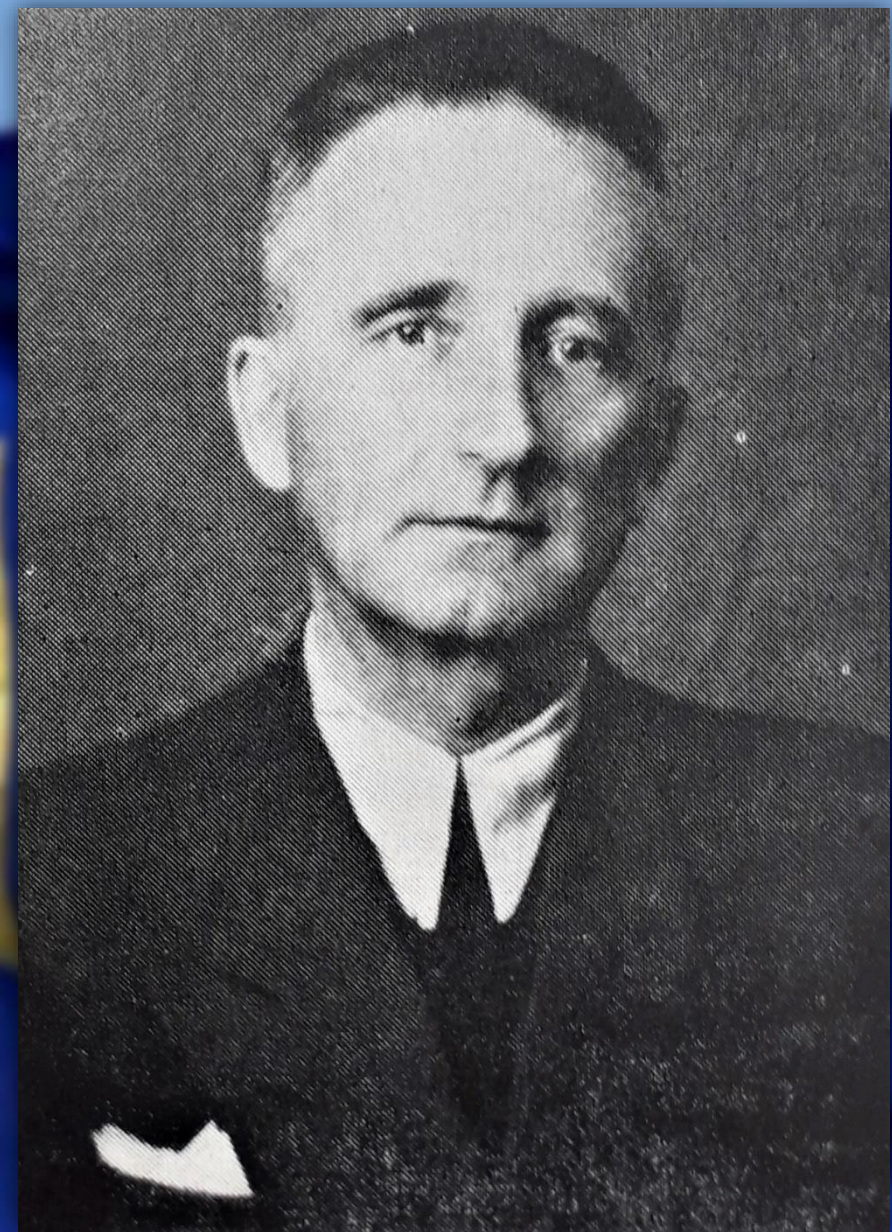
У квітні 1924 р. А. Мельника було заарештовано польською владою як члена націоналістичного активу. У в'язниці він виявив мужність і, незважаючи на тяжку хронічну хворобу легенів, залишився морально й фізично незламним.

Після звільнення 1928 р. з тюрми з підірваним здоров'ям деякий час працює управителем маєтностей митрополита Української Греко-Католицької Церкви Андрея Шептицького і водночас таємно проводить громадську діяльність.

У 1938 році після вбивства Є. Коновальця Андрій Мельник виїздить за кордон і стає головою Проводу українських націоналістів (затверджений 1939 р. другим Великим збором українських націоналістів).

Під час Другої світової війни Андрій Мельник очолив одну з фракцій ОУН (через її розкол на ворожі частини – мельниківців і бандерівців). Розкол спричинив тактичні розбіжності між закордонним складом ОУН і групою С. Бандери, але кінцевою метою обох частин ОУН було створення соборної незалежної України.

У лютому 1944 року А. Мельник був ув'язнений у концтаборі Заксенгаузен.

Після звільнення з концтабору. 1945 р.

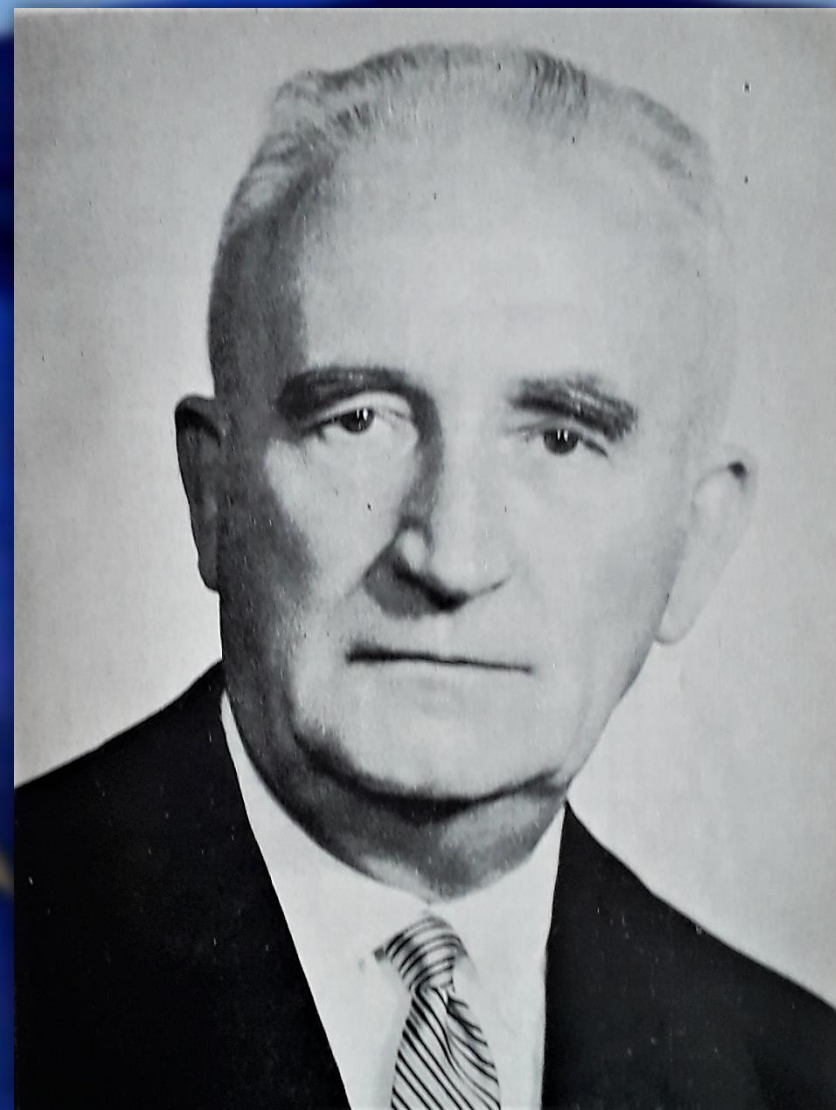
Після війни А. Мельник жив у Німеччині та Люксембурзі зі своєю дружиною і провадив активну політичну та громадську діяльність, спрямовану на консолідацію українських емігрантських сил. У контексті цієї політичної проблеми в 1959 р. він висунув ідею створення Світового Конгресу Українців (СКУ), реалізовану в 1967 році.

А. Мельник отримує грамоту почесного члена Української Стрільцької Громади. Торонто. 1957 р.

Напередодні своєї смерті, 1964 року,
Андрій Мельник залишив нам свій Заповіт:

“ Немає найменших підстав
сумніватися в тому, що прийде час,
коли затріщить московсько-
большевицька імперія і розсиплеться в
порох, а на її руїнах поруч інших
вільних народів постане визволена з
нестерпного рабства Україна, будуючи
власне життя у власній державі, ні від
кого не залежній державі. ”

Ім'ям Андрія Мельника названо вулиці у Львові, Івано-Франківську, Рівному, Дрогобичі, Білій Церкві та Черкасах.

У відділі історії музею «Дрогобиччина» створено «Меморіальну кімнату Андрія Мельника».

На його честь створено Меморіальний комплекс у рідному селі Воля Якубова та встановлено пам'ятник у Івано-Франківську.

Він також є одним з героїв роману «Країна Ірредента» Романа Іваничука.

Література про життя та діяльність

Кор 810
63.3/4 Укр 8
А 65

Андрій Мельник

у першу річницю смерті

1964 - 1965

Ф 86345
323(488)
148

АНДРІЙ МЕЛЬНИК

1. Андрій Мельник : спогади, документи, листування / [упоряд.: О. Кучерук, Ю. Черченко]. - К. : Вид-во Олени Теліги, 2011. - 552 с.
2. Андрій Мельник : у першу річницю смерті 1964 - 1965 : [збірник статей, споминів і оцінок про полк. Андрія Мельника] / за ред. д-ра М. Антоновича ; Крайова Екзекутива Українського Національного Об'єднання Канади. - Торонто ; Вінніпег : [Новий Шлях], 1966. - 160 с.
3. Бульба-Боровець Т. Армія без держави : слава і трагедія українського повстанського руху : спогади / Т. Бульба-Боровець ; Отаман Тарас Бульба-Боровець. - Вінніпег : Волинь, 1981. - 328 с.
4. Верига В. За межами Батьківщини : зб. наук. статей і доповідей / В. Верига. - Львів : ІУ, 2002. - 364 с.
5. Видатні постаті в історії України ХХ ст. : короткі біографічні нариси / В. І. Гусев [та ін.]. - К. : Вища школа, 2011. - 392 с.
6. Документи і матеріали з історії Організації Українських Націоналістів. Т. 2. Ч. 1. 1931-1934 / упоряд. Ю. Черченко ; наук. ред. Н. Миронець ; редкол.: В. Верига [та ін.] ; НАН України [та ін.]. - К. : Вид-во Олени Теліги, 2010. - 464 с.
7. "Зродились ми великої години..." ОУН і УПА / уклад. й передм. Вахтанга Кіпіані. - Х. : Vivat, 2019. - 304 с.
8. Іваненко В. В. ОУН і УПА у Другій світовій війні: проблеми історіографії та методології : монографія / В. В. Іваненко, В. К. Якунін. - Дніпропетровськ : АРТ-ПРЕСС, 2006. - 424 с.

Ксф 115
63.3 (4 Укр) 62
М 64

ПЕТРО МІРЧУК

НАРИС ІСТОРІЇ ОУН

9. Іваненко В. В. ОУН і УПА у Другій світовій війні: проблеми історіографії та методології : монографія / В. В. Іваненко, В. К. Якунін. - Дніпропетровськ : АРТ-ПРЕСС, 2006. - 424 с.
10. Книш З. Б'є дванадцята : (спогади і матеріали до діяння ОУН напередодні німецько-московської війни 1941 р.) / З. Книш ; Зиновій Книш. - Торонто : Срібна Сурма, [б. р.]. - 384 с.
11. Книш З. Дух, що тіло рве до бою... : (Юліян Головінський, Крайовий Командант У.В.О.) / З. Книш ; Зиновій Книш. - Вінніпег : Накладом 4 Відділу ім. Юліана Головінського, 1951. - 200 с.
12. Косик В. Боротьба за незалежність України в 1938-1941 роках. Втрати України у Другій світовій війні / В. Косик ; Володимир Косик ; Наук. Т-во ім. Т. Шевченка в Європі. - К. : [Укр. видавнича спілка ім. Ю. Липи], 2013. - 176 с.
13. Ленартович О. Ю. Діяльність А. Мельника та ОУН(м) в роки Другої світової війни / О. Ю. Ленартович // Гілея . Науковий вісник. - 2015. - № 10. - С. 72-76.
14. Мірчук П. Нарис історії Організації Українських Націоналістів. Т.І. 1920 - 1939 / П. Мірчук ; Петро Мірчук ; за ред. С. Ленкавського. - Мюнхен ; Лондон ; Нью-Йорк : Укр. вид-во, 1968. - 640 с.
15. Мірчук П. Революційний змаг за УССД : (хто такі "бандеревці", "мельниківці", "двійкарі"). Т. І / П. Мірчук ; Др. Петро Мірчук. - Нью Йорк ; Торонто ; Лондон : Союз Українських Політв'язнів, 1985. - 222 с.

Кор 267
63.3(4Укр)62
0-64

Бібліотека Українського Підпільника Ч. 1.

ОУН

в світлі постанов Великих Зборів,
Конференцій та інших документів з боротьби
1929 — 1955 р.

16. ОУН в світлі постанов Великих Зборів, Конференцій та інших документів з боротьби 1929 - 1955 р. : (збірка документів). - [Б. м.] : [Видання Закордонних Частин Організації Українських Націоналістів], 1955. - 372 с.
17. Патриляк І. К. Перемога або смерть : український визвольний рух у 1939-1960 роках / І. К. Патриляк ; Іван Патриляк ; Центр досліджень визвольного руху. - Х. : Клуб Сімейного Дозвілля ; [Львів] : Часопис, 2015. - 512 с.
18. Політична історія України. ХХ століття : у шести томах. Т. 4. Україна у Другій світовій війні (1939-1945) / ред. кол.: І. Ф. Курас та ін. - К. : Генеза, 2003. - 584 с.
19. Попович, М. В. Червоне століття / М. В. Попович ; Мирослав Попович. - Вид. 3-тє, доп. - К. : АртЕк, 2019. - 888 с.
20. Ребет Л. Світла і тіні ОУН / Л. Ребет ; Лев Ребет. - Мюнхен : Український самостійник, 1964. - 132 с.
21. Русначенко А. Нариси новітньої історії України : [монографія]. Кн. 3 / А. Русначенко ; Анатолій Русначенко. - К. : [Вид. Олег Філюк], 2015. - 628 с.
22. Сергійчук В. І. ОУН - УПА в роки війни : нові документи і матеріали / В. І. Сергійчук. - К. : Дніпро, 1996. - 494 с.
23. Файзулін Я. Україна у вогні минулого століття : постаті, факти, версії / Я. Файзулін, В. Гінда ; Ярослав Файзулін, Володимир Гінда. - Х. : Клуб Сімейного Дозвілля, 2015. - 352 с.